

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 15 stycznia 2026 r.

WP-I.4131.4.2026

Rada Gminy Żabia Wola

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1, w związku z art. 86 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i poz. 1436)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 140/XXIII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z 15 grudnia 2025 r. *„w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale Nr 74/XVII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z dnia 31 lipca 2025 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żabia Wola obejmującego fragment miejscowości Żelechów (obszar 1D-2-IIb)”*.

Uzasadnienie

Na sesji 15 grudnia 2025 r. Rada Gminy Żabia Wola podjęła uchwałę Nr 140/XXIII/2025 *„w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale Nr 74/XVII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z dnia 31 lipca 2025 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żabia Wola obejmującego fragment miejscowości Żelechów (obszar 1D-2II-b)”*

Uchwałę tę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym.

Powyższą uchwałę doręczono organowi nadzoru 2 stycznia 2026 r., przy piśmie Kierownika Referatu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żabia Wola z 23 grudnia 2025 r. znak: OA.0007.1.12.2025.

Organ nadzoru zobowiązany jest do badania zgodności uchwały ze stanem prawnym obowiązującym w dacie podjęcia przez radę gminy uchwały i w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa, do podjęcia interwencji, stosownej do posiadanych kompetencji w tym zakresie.

Już na wstępie niniejszego uzasadnienia należy zauważyć, iż przywołany w podstawie prawnej przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, w brzmieniu: „2. Do wyłącznej właściwości rady gminy należy: (...) 15) stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do

kompetencji rady gminy”, **nie może stanowić samodzielnej podstawy prawnej do podjęcia ww. uchwały.**

Organ nadzoru wskazuje, iż co prawda w art. 18 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym zawiera katalog zakresu zadań zastrzeżonych do wyłącznej właściwości rady, to jednak nie może stanowić on wyłącznej podstawy władczych rozstrzygnięć organu stanowiąco - kontrolnego gminy. Powyższa regulacja ma wyłącznie charakter przepisu kompetencyjnego i przesądza o tym, **że jeżeli ustawy szczególne**, przekażą gminie określone uprawnienia do stanowienia powszechnie obowiązującego prawa w danym obszarze, to właśnie rada gminy będzie właściwa do podejmowania takich rozstrzygnięć.

Na powyższe wskazuje również stanowisko judykatury, w tym m.in. wyrażone w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 18 sierpnia 2009 r. w sprawie sygn. akt II SA/Po 369/09 (publ.: Legalis Numer 182206, CBOSA), w którym Sąd stwierdził m.in., że: *„Zgodnie z utrwalonym już poglądem orzecznictwa **art. 18 SamGminU, stanowiąc przepis kompetencyjny, nie może funkcjonować samodzielnie, należy go stosować w powiązaniu z innymi przepisami szczególnymi** i dopiero po uszczegółowieniu ogólnej kompetencji rady gminy stanowi podstawę prawną jej działań.”.*

Tożsame stanowisko, na gruncie przepisu art. 18 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, przyjął m.in. Naczelny Sąd Administracyjny w swoim wyroku z 29 maja 2009 r. w sprawie sygn. akt I OSK 178/09 ((publ.: Legalis Numer 231654, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), stwierdzając m.in., że: *„Inaczej mówiąc, powołane przepisy ustawy o samorządzie gminnym generalnie z reguły ustalają normy kompetencyjne. Wnoszący skargę kasacyjną próbuje zaś wywodzić z jej uregulowań normy o charakterze materialnym. Wprawdzie z literalnego brzmienia powołanego art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym istnieje możliwość wnioskowania o upoważnieniu dla rady gminy do działania we wskazanym w nim zakresie, jednakże art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym trzeba odczytywać w związku z zamkniętym katalogiem zamieszczonym w art. 40 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy. **Łączne odczytanie tych przepisów prowadzi do wniosku, że dopiero przepis w ustawie szczególnej może być podstawą prawną dla podjęcia przez radę gminy przedmiotowej uchwały.** Natomiast znaczenie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym ograniczyć trzeba do zastrzeżenia kompetencji prawodawczej dla rady gminy, a nie dla wójta gminy.”.*

W przedmiotowej sprawie zastosowanie znajdą zatem przepisy ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą o p.z.p.”. Zgodnie z dyspozycją art. 1 ust. 1 ww. ustawy, określa ona m.in. zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji

rządowej oraz zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele oraz ustalenia zasad ich zagospodarowania i zabudowy, przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę tych działań.

Stosownie do zapisów art. 14 ust. 8 ustawy o p.z.p., miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego uchwalanym przez organ stanowiący gminy, tj. radę gminy. Artykuł 94 Konstytucji RP stanowi, iż organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, a zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. W przypadku aktów prawa miejscowego z zakresu planowania przestrzennego, tj. w odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, regulację zasad i trybu ich sporządzania określa ustawa o p.z.p.

Z dyspozycji art. 3 ust. 1 ustawy o p.z.p. wynika, że kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy. Biorąc pod uwagę powyższe oraz mając na uwadze dyspozycję art. 20 ust. 2 ustawy o p.z.p., kontrola organu nadzoru w tym przedmiocie nie dotyczy celowości czy słuszności dokonywanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rozstrzygnięć, lecz ogranicza się jedynie do badania zgodności z prawem podejmowanych uchwał, a zwłaszcza przestrzegania zasad planowania przestrzennego oraz, określonej ustawą, procedury planistycznej.

Zgodnie z treścią art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p., podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części stanowi istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu jego sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie.

Zasady sporządzania aktu planistycznego dotyczą problematyki merytorycznej, która związana jest ze sporządzeniem aktu planistycznego, a więc jego zawartością (część tekstowa, graficzna). Zawartość aktu planistycznego określona została w art. 15 ustawy o p.z.p.

Z kolei tryb uchwalenia planu, określony w art. 17 ustawy o p.z.p., odnosi się do kolejno podejmowanych czynności planistycznych, określonych przepisami ustawy, gwarantujących możliwość udziału zainteresowanych podmiotów w procesie planowania (poprzez składanie wniosków i uwag) i pośrednio do kontroli legalności przyjmowanych rozwiązań w granicach uzyskiwanych opinii i uzgodnień.

Ustawa o p.z.p. reguluje w sposób szczegółowy kwestie dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy, w tym postępowania zmierzającego do

ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobu ich zagospodarowania i zabudowy, co następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ustawa odnosi się przy tym do niezbędnych czynności administracyjnych, które muszą być dokonane w tym celu. Składają się one na szczegółowy tryb sporządzania i uchwalania planu miejscowego, zapoczątkowany podjęciem uchwały intencyjnej (art. 14 ust. 1 i ust. 2 ustawy o p.z.p.), kontynuowany przez działania wskazane w art. 17 ww. ustawy oraz zakończony podjęciem uchwały uchwalającej plan miejscowy (art. 20 ust. 1 ustawy o p.z.p.). Uchwała ta jest więc ostatnią czynnością trybu sporządzania i uchwalania planu miejscowego, a poprzedzające ją wymagane etapy procedury mają na celu zapewnienie spełnienia wymogów planowania przestrzennego określonych w art. 1 ustawy o p.z.p. Procedura planistyczna jest pewnego rodzaju postępowaniem prawotwórczym i wymaga dokonania kolejno szeregu czynności prawnych oraz materialno – technicznych, które mają na celu zagwarantowanie, że w toku tworzenia planu gmina uwzględni stanowisko innych organów administracji publicznej, wolę mieszkańców gminy, których przyszłe ustalenia planu będą dotyczyły, i będzie miała na uwadze, że plan miejscowy będzie w przyszłości podstawą do wydawania decyzji administracyjnych, w tym decyzji o pozwoleniu na budowę. Procedura planistyczna służy więc zapewnieniu partycypacji społecznej, ochrony interesu publicznego i interesów podmiotów prywatnych w planowaniu przestrzennym

W związku z przepisem **art. 27** ustawy o p.z.p., również każda zmiana planu miejscowego, bez względu na jej rodzaj i zakres, wymaga wprowadzenia w takim samym trybie jak sporządzenie i uchwalenie planu. Pominięcie, bądź niewłaściwe wykonanie którejs z czynności proceduralnych, stanowi naruszenie trybu uchwalania zmiany planu i w przypadku istotnego naruszenia – powoduje nieważność uchwały rady gminy w całości lub w części, na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p.

Redakcja art. 27 ustawy o p.z.p., zgodnie z którym zmiana planu miejscowego następuje w trybie, w jakim został on uchwalony, oznacza konieczność odpowiedniego stosowania regulacji dotyczących trybu sporządzania planu miejscowego (art. 14 – 20 ustawy o p.z.p.). Odnosi się więc do trybu, a nie do przedmiotu rozstrzygnięcia rady gminy (*Z. Niewiadomski i inni „Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – Komentarz”, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2013, str. 248-249*).

Tymczasem, zgodnie z § 1 i § 2 uchwały Nr 140/XXIII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z 15 grudnia 2025 r.: „§ 1. *W Uchwale Rady Gminy Żabia Wola Nr 74/XVII/2025 z dnia 31 lipca 2025 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żabia Wola obejmującego fragment miejscowości Żelechów (obszar 1D-2-IIb) opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia 30 października 2025 roku, poz. 9071 prostuje się*

oczywistą omyłkę pisarską w § 18 ust. 6. § 2. Sprostowania dokonuje się w ten sposób, że zapis „w ust. 4” zastępuje się zapisem „w ust. 5”.

Należy zatem stwierdzić, iż w przedmiotowym przypadku uchwała Nr 140/XXIII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z 15 grudnia 2025 r. została podjęta de facto w celu sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Nr 74/XVII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z 15 grudnia 2025 r., nie zaś w celu sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w ogłoszonym tekście planu już obowiązującego.

Biorąc pod uwagę powyższe, organ nadzoru ponownie wskazuje, że w związku z przepisem art. 27 ustawy o p.z.p., każda zmiana planu miejscowego, wymaga dokonania tego w takim samym trybie, jak sporządzenie i uchwalenie planu. Nie ma podstaw prawnych do pominięcia wymaganego trybu, bez względu na rodzaj i zakres zmian.

Z dyspozycji art. 3 ust. 1 ustawy o p.z.p. wynika, że rada gminy, jako organ ustawowo odpowiedzialny za uchwalenie prawa miejscowego w zakresie planowania przestrzennego, posiada w granicach prawa samodzielność oraz swobodę decydowania o losach zainicjowanych procedur planistycznych. Tym samym rada gminy może w toku sporządzania zmiany planu miejscowego (nazwanej w tym przypadku sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej), w miarę potrzeby dokonywać zmian, co do obszaru objętego zmianą, jednakże musi się to odbywać w drodze podjęcia stosownej zmiany w uchwale związanej z przystąpieniem do sporządzenia zmiany planu miejscowego.

Organ nadzoru wskazuje, że w przypadku obowiązującego planu miejscowego nie wyklucza się możliwości podejmowania (w dalszej perspektywie czasowej, w przypadku takiej potrzeby), uchwał intencyjnych (uchwały o przystąpieniu do zmian planu) w odniesieniu do ściśle wydzielonego fragmentu obszaru objętego planem miejscowym, przy zastrzeżeniu, że zmiany planu dotyczące pewnych jego fragmentów współgrają z pozostającymi w mocy ustaleniami. **Zmiana planu miejscowego może dotyczyć nie tylko fragmentu obszaru objętego planem miejscowym, ale również dotyczyć może przedmiotowo węższego zakresu, np. wybranego zagadnienia.** Zmiana planu miejscowego jest bowiem przykładem nowelizacji, a nie derogacji aktu prawnego i zastąpienia go całkiem nowym aktem. Oznacza to, że rada gminy modyfikuje jedynie część rozstrzygnięć w nowelizowanym akcie prawnym, pozostawiając pozostałe bez zmian. W konsekwencji zmiana nie będzie oznaczać nowelizacji wszystkich merytorycznych treści planu miejscowego, określonych przedmiotowo w art. 15 ustawy o p.z.p. Tak więc podejmując uchwałę o przystąpieniu do zmiany planu miejscowego, rada gminy może w sytuacji, gdy wynika to z przedmiotu podejmowanej nowelizacji, wyznaczyć obszar zmiany planu węższy od granic pierwotnego planu miejscowego. Co więcej, zdaniem organu nadzoru, uchwała rady gminy

o przystąpieniu do zmiany planu może również uściślić zakres przedmiotowy dokonywanych zmian. Przedstawioną interpretację co do dopuszczalności zawężonego przedmiotowo i obszarowo projektu zmiany planu miejscowego wzmacnia analiza art. 33 ustawy o p.z.p. Reguluje on sytuacje, w których konieczność zmiany planu następuje w wyniku zmiany ustaw, wprowadza jednak *expressis verbis* zasadę, że czynności przewidziane w art. 17 przeprowadza się jedynie w „zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian”, a więc w zakresie ograniczonym w stosunku do pełnego zakresu przedmiotowego planu miejscowego.

Na szczególną uwagę zasługuje w tym miejscu wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 13 sierpnia 2010 r., sygn. akt II OSK 1488/10, w którym Sąd stwierdził, iż: *„Wprawdzie gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, a jej samodzielność podlega ochronie sądowej (art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym - t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), to jednak samodzielność gminy może być realizowana tylko w granicach dozwolonych prawem. Granicą tej samodzielności jest sprzeczność z prawem, a zatem rozstrzygnięcie sprawy co do jej istoty inne, niż tego domaga się wyraźnie obowiązujący przepis. Konstytucja RP gwarantuje ochronę samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, jednakże samodzielność ta nie ma charakteru bezwzględnego, a ustawodawca zachowuje prawo ingerencji w działalność tych jednostek (por. orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 23 października 1996 roku, sygn. K 1/96, OTK ZU Nr 5/1996, str. 329 - 330 - stanowisko podtrzymane w wyroku z dnia 25 maja 1998 roku, sygn. U 19/97, OTK ZU Nr 4/1998, str. 271).*

Samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, jako wartości chronionej i gwarantowanej konstytucyjnie, nie wolno absolutyzować, skoro jednostki samorządu terytorialnego wykonują zadania publiczne "w ramach ustaw". Stosownie do art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a zatem samodzielność gminy istnieje tylko w granicach prawa.

Z mocy art. 18 ust. 2 pkt 5, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm.) gmina posiada władztwo planistyczne. Do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wyraźną zatem wolą ustawodawcy było pozostawienie organom gminy uprawnienia do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (aktów prawa miejscowego), przy jednoczesnym jednak nałożeniu obowiązku przestrzegania reguł stanowienia prawa. Wobec

rygorystycznego uregulowania procesu legislacyjnego przy stanowieniu przepisu gminnego, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a szczególnie wobec konieczności przestrzegania poszczególnych etapów stanowienia tego prawa, samodzielność gminy, o jakiej była mowa wcześniej, doznaje pewnego rodzaju ograniczenia. Wyłączna kompetencja gminy do planowania miejscowego wyraża się w samodzielnym kształtowaniu sposobu zagospodarowania obszaru podlegającego jej władztwu planistycznemu, pod warunkiem działania w granicach i na podstawie prawa i nie nadużywania tego władztwa. Przepis art. 40. 1 u.s.g. jednoznacznie stanowi, iż na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Jak już wyżej podkreślono kompetencji organów nie można domniemywać.

Skoro kompetencje organu muszą wynikać wprost z ustawy, to nie sposób nie dostrzec, iż tak z przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), jak i z przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm.) nie wynika wprost upoważnienie rady gminy do sprostowania uchwały w sprawie planu zagospodarowania przestrzennego, w tym także uchwały ogłoszonej i opublikowanej, a więc podanej do publicznej wiadomości zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 17, poz. 95) – art. 42 u.s.g. Skoro zaś w przepisach tych ustaw nie przewidziano procedury prostowania przez radę gminy aktów prawa miejscowego, jakim jest plan zagospodarowania przestrzennego -mimo wyczerpującego uregulowania procedury ustalającej tryb oraz zasady uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dokonywania zmian tego planu (a także studium) - to zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, dopuszczenie możliwości prostowania takich uchwał opierałoby się w istocie na domniemaniu takich kompetencji.

Wejście w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w brzmieniu opublikowanym w organie promulgacyjnym, wywołuje określone skutki prawne (wiąże adresatów). Z zasady demokratycznego państwa prawa wynika, że obywatel ma prawo oczekiwać rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy na podstawie aktu prawnego w brzmieniu ogłoszonym we właściwym organie promulgacyjnym. Obowiązkiwanie przepisu zamieszczonego w dzienniku urzędowym ma walor bezwzględny, formalny. Wynika to z celów i funkcji ogłoszenia aktu (przepisu prawnego). Z tych względów miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może podlegać zmianie bez zachowania trybu określonego przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Gdyby dopuścić możliwość prostowania obowiązującego planu, bez zachowania

ustawowej procedury jego zmiany, to wówczas niweczona mogłaby być zasada stabilności i pewności prawa, gdyż – jak już wyżej zaznaczono - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego (art. 14 ust. 8 u.z.p.) (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 czerwca 2008 r., sygn. akt II OSK 366/08, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

W ramach uprawnień wynikających z władztwa planistycznego gmina może zmienić w planie miejscowym dotychczasowe przeznaczenie określonych obszarów gminy, ale tylko w granicach zakreślonych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i z zachowaniem procedury planistycznej. Natomiast zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w drodze sprostowania, a więc bez zachowania trybu, w jakim plan i studium są uchwalane stanowiłoby obejście art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.).

W tym stanie rzeczy podzielić trzeba stanowisko Wojewody Zachodniopomorskiego, że **brak jest podstaw do uznania, że przepisy prawa, przyznające radzie gminy kompetencję do uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego, stanowią zarazem podstawę prawną do sprostowania błędu w tym planie.**”.

Dodatkowo, jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2019 r. sprawy ze skargi Wojewody Mazowieckiego na uchwałę Nr 127/VII/2007 Rady Miejskiej w Piasecznie z 14 marca 2007 r. „w sprawie sprostowania błędu w uchwale Rady Miejskiej w Piasecznie nr 170/X/99 z dnia 26 maja 1999r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 86, poz. 2366 z dnia 16 września 1999r.) zatwierdzającej miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Jazgarzew.”, sygn. akt IV SA/Wa 2570/18: „(...) Skoro kompetencje organu muszą wynikać wprost z ustawy, to nie sposób nie dostrzec, iż tak z przepisów ustawy o samorządzie gminnym, jak i z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie wynika wprost upoważnienie rady gminy do sprostowania uchwały w sprawie planu zagospodarowania, w tym także uchwały ogłoszonej i opublikowanej. W przepisach nie przewidziano, mimo bardzo szczegółowych uregulowań określających tryb i zasady uchwalania miejscowych planów i dokonywania zmian tych planów, procedury prostowania przez radę gminy oczywistych omyłek w aktach prawa miejscowego. Z tego też powodu - jak stwierdził - Naczelny Sąd Administracyjny, dopuszczenie możliwości prostowania takich uchwał opierałoby się w istocie na domniemaniu takich kompetencji (zob. wyrok z dnia 13 sierpnia 2010 r. sygn. akt II OSK 1488/10, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, dalej CBOSA). W wyroku tym Sąd stwierdził, iż wejście w życie miejscowego pianu zagospodarowania przestrzennego w brzmieniu opublikowanym w organie promulgacyjnym, wywołuje określone skutki prawne (wiąże adresatów).

Z zasady demokratycznego państwa prawa wynika, że obywatel ma prawo oczekiwać rozstrzygnięcia w indywidulanej sprawie na podstawie aktu prawnego w brzemieniu ogłoszonym we właściwym organie promulgacyjnym. Obowiązywanie przepisu zamieszczonego w dzienniku urzędowym ma walor bezwzględny, formalny. Wynika to z celów i funkcji ogłoszenia aktu (przepisu prawnego). Z tych względów miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może podlegać zmianie, bez zachowania trybu określonego przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Gdyby dopuścić możliwość prostowania obowiązującego planu, bez zachowania ustawowej procedury zmiany, to wówczas niweczona mogłaby być zasada stabilności i pewności prawa, gdyż miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego (art. 14 ust. 8 u.p.z.p.) - por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 czerwca 2008 r., sygn. akt II OSK 366/08, CBOSA.

Jest poza sporem, że podjęcie zaskarżonej uchwały nie było poprzedzone żadnymi czynnościami wskazanymi w art. 17 i następnych u.p.z.p. Zmiany w miejscowym planie w drodze sprostowania, a więc bez zachowania trybu, w jakim plan jest uchwalany, stanowi obejście jednoznacznie brzmiącego art. 27 u.p.z.p.

*Zgodnie bowiem z art. 27 u.p.z.p., zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Jak podkreślił NSA w wyroku z dnia 11 stycznia 2006 r. sygn. akt II OSK 423/05 (CBOSA), przepis ten odnosi się *expresses verbis* do "planu", a nie do "planu obowiązującego". Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego, ale jeszcze nieobowiązującego, również z powodu oczekiwania na ogłoszenie w organie promulgacyjnym województwa, może nastąpić - w myśl wymagań art. 27 u.p.z.p - tylko w trybie przewidzianym dla jego uchwalenia.*

Należy zauważyć, że kompetencje organów, w tym samorządowych muszą wynikać wprost z ustawy. Z przepisów nie wynika wprost upoważnienie rady gminy do sprostowania uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Skoro zaś w przepisach tych ustaw nie przewidziano procedury prostowania przez radę gminy aktów prawa miejscowego, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - mimo wyczerpującego uregulowania procedury ustalającej tryb oraz zasady uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i dokonywania zmian tego planu - to dopuszczenie możliwości prostowania takich uchwał opierałoby się w istocie na domniemaniu takich kompetencji (por. wyrok NSA z dnia 13 sierpnia 2010 r" sygn. akt II OSK 1488/10, CBOSA).

Kwestia prawidłowego rozróżnienia zmiany treści normatywnej prawa miejscowego od wyłącznie sprostowania popełnionego błędu, pomimo iż w obu przypadkach stanowisko wyraża ten sam organ (np. rada gminy), ma istotne znaczenie zwłaszcza gdy tryb uchwalania określonych przepisów jest

regulowany w sposób szczególny. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego tryb określają przepisy art. 14-20 u.p.z.p., przy czym wskazuje się wprost, iż zmiany planu wymagają zachowania procedury przewidywanej przy uchwalaniu planu {art. 27 ustawy).

Przedstawiony wyżej pogląd ugruntowany jest w orzecznictwie. Gwoli przykładu przytoczyć można: wyrok WSA we Wrocławiu z 19 kwietnia 2016 r., II SA/Wr 131/16, wyrok WSA w Olsztynie z 26 stycznia 2016 r., II SA/Ol 1063/15, wyrok WSA w Opolu z 15 czerwca 2015 r., I SA/Op 290/15, wyrok NSA z dnia 8 sierpnia 2014 r., II OSK 1656/14, wyrok WSA w Gdańsku z 19 lutego 2014 r., II SA/Gd 779/13, oraz z 8 maja 2013 r., II SA/Gd 225/13, wyrok WSA w Gliwicach z 12 kwietnia 2012 r., II SA/GI 745/11, CBOSA.

Przyjęcie dopuszczalności trybu prostowania planu miejscowego, bez zachowania procedury i odnośnie do jego zmiany prowadziłooby w istocie do obejścia przepisów u.p.z.p

Nadto zaznaczyć trzeba, że zagadnienie nowelizacji i prostowania aktu prawa miejscowego uregulowane zostały ponadto w Zasadach Techniki Prawodawczej (załącznik do rozporządzenia RM Dz. U. z 2016 r., poz. 283), w których wskazano, że zmiana (nowelizacja) polega na uchyleniu niektórych przepisów, zastąpieniu niektórych przepisów przepisami o innej treści lub brzmieniu lub na dodaniu nowych przepisów (§ 82 w związku z § 143 ZTP), zaś sprostowanie błędu może dotyczyć tylko tekstu aktu normatywnego, ogłoszonego w dzienniku urzędowym (§111 ZTP), następuje w drodze obwieszczenia obejmującego m.in. podstawę prawną, przytoczenie błędu i fragment tekstu w brzmieniu uwzględniającym sprostowanie, a przede wszystkim powołanie odpowiedniej części przepisu art. 17 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych (§112 ust. 1 i 3 ZTP). Należy dodać, że samo obwieszczenie o sprostowaniu błędu nie stanowi aktu normatywnego w rozumieniu tej ostatniej ustawy, zaś prostowanie dotyczy braku zgodności pomiędzy oryginałem aktu przekazywanym do organu promulgacyjnego, a tekstem opublikowanym przez ten organ. Błąd popełnił ten organ i dlatego on dokonuje usunięcia (sprostowania) tego błędu. Błędy organu podejmującego dany akt, czyli przekazanie do publikacji aktu niezgodnego z projektem aktu lub intencjami tego organu wyklucza więc sprostowanie aktu (por. wyroki NSA II OSK 343/10, II SA/Wr 371/12, II OSK 76/12, CBOSA oraz rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody [...] z dnia [...] sierpnia 2011 r. Dz. Urz. Woj. [...].[...], na temat złożoności relacji między kompetencją a podstawą prawną patrz M. Matczak "Kompetencja organu administracji publicznej: s. 34, 38, 65, 186-187).

W rozpatrywanej sprawie przedmiotowej zmianie nie można przypisać charakteru niemerytorycznego. Z § [...] ust. [...] pkt [...] uchwały w sprawie sprostowania błędu, w brzmieniu " W rozdziale [...] Układ Drogowo Uliczny § [...] ust. [...] otrzymuje brzmienie: "plan wprowadza zakaz obsługi komunikacyjnej nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej bezpośrednio z ulic

zbiorczych (KUZ) z wyjątkiem działek przyległych do ulic, podczas, gdy zgodnie z brzmieniem § [...] ust. [...] uchwały Nr [...]: "[...]. Plan wprowadza zakaz obsługi komunikacyjnej nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej pośrednio z ulic zbiorczych (KUZ), z wyjątkiem działek zabudowanych przyległych do tych ulic" wynika, że zmieniły się uwarunkowania planistyczne.

Jak stanowi art. 7 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) "Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa", zgodnie zaś z art. 91 ust. 1 u.s.g. "Uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne". Oznacza to w szczególności, że akt pozbawiony podstawy prawnej jest nieważny jako sprzeczny z art. 7 Konstytucji (por. wyroki II SA/Kr 1242/08, II SA/Op 238/15, II SA/Łd 825/11, CBOSA).

Dotyczy to zaskarżonej uchwały. (...)”.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zgodnie z art. 14 ust. 1 i ust. 2 ustawy o p.z.p., w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, **rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (opcjonalnie jego zmiany w związku z art. 27 ustawy o p.z.p., nazwanej w tym przypadku *sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej*).**

Uchwała o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (opcjonalnie jego zmiany) jest pierwszym etapem prowadzącym do uchwalenia planu (opcjonalnie jego zmiany), inicjującym proces tworzenia aktu prawa miejscowego. Rolą uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego jest więc zakomunikowanie wszczęcia właściwego procesu planistycznego.

Jednak w przedmiotowej sprawie, Rada Gminy Żabia Wola w ogóle nie podjęła stosownej uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z której wynikałby zakres faktycznie dokonywanej zmiany ustaleń obowiązującego planu miejscowego.

Skoro w przedmiotowym przypadku w ogóle nie zainicjowano w sposób prawidłowy procedury sporządzenia zmiany planu miejscowego (nazwanej *sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej*) obejmującego fragment miejscowości Żelechów, odnoszącej się do ustaleń § 18 ust. 6 uchwały Nr 74/XVII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z 31 lipca 2025 r. (publ. Dz. Urz. Woj. Maz. z 7 października 2011 r., poz. 9071) w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żabia Wola, obejmującego fragment miejscowości Żelechów (obszar 1d-2-IIb), to tym samym w sposób istotny naruszony został tryb sporządzania przedmiotowej zmiany planu miejscowego (nazwanej *sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej*), również poprzez **brak**

podjęcia działań wskazanych w art. 17 ustawy o p.z.p., podczas gdy z dyspozycji art. 27 ustawy o p.z.p. wynika, iż zmiana planu następuje w takim trybie w jakim są one uchwalane.

Redakcja przepisu art. 27 oznacza konieczność odpowiedniego stosowania powołanych regulacji dotyczących trybu sporządzania zmiany planu miejscowego (w szczególności art. 17). **Przywoływana ustawa nie przewiduje żadnych wyjątków pozwalających na odstępianie od przewidzianej w art. 17 procedury uchwalania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (nawet nazwanych *sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej*). W świetle przepisu art. 27 ustawy o p.z.p. należy zatem stwierdzić, że każda zmiana planu zagospodarowania przestrzennego, będąca zmianą przepisu gminnego (w tym przypadku nazwana *sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej*), wymaga przestrzegania ustalonego w art. 17 tej ustawy, trybu postępowania jak przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Pominięcie tych czynności stanowi istotne naruszenie trybu uchwalania zmiany planu, powodujące nieważność uchwały na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p.**

Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 21 maja 2010 r., sygn. akt II OSK 455/10: „Zgodnie art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmiana planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim jest on uchwalany. Procedurę uchwalania planu określa art. 17 pkt 1 – 14 powołanej ustawy. Przepisy tej ustawy nie przewidują możliwości odstąpienia od procedury nawet w przypadku, gdy zmiana planu jest niewielka. Brak jest więc podstaw do rezygnacji z procedury uchwalania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego także w przypadku zmiany planu polegającej na obniżeniu stawki opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

Twierdzenie, iż przy zmianie planu nie doszło do istotnego naruszenia trybu nie znajduje uzasadnienia. W istocie w przedmiotowej sprawie w związku z uchwalaniem zmiany planu nie zachowano w ogóle trybu przewidzianego w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.”.

Reasumując tę część uzasadnienia należy zauważyć, iż generalnie brak jest norm ustanawiających instytucję prostowania błędów czy oczywistych omyłek w uchwałach organów władzy publicznej. Z całą pewnością ani przepisy ustawy o p.z.p. ani ustawy o samorządzie gminnym wskazywane jako podstawa prawna zakwestionowanej uchwały, nie przewidują instytucji prostowania błędów lub oczywistych omyłek w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dopuszczenie możliwości prostowania takich uchwał, opierałoby się w istocie na domniemaniu kompetencji, które musiałyby wynikać wprost z ustawy, a nie wynikają ani z ustawy o samorządzie gminnym, ani z ustawy o p.z.p. Zatem poprawkę dokonywaną w planie, nawet uznaną

przez organ planistyczny za sprostowanie „oczywistego błędu”, wywołującą skutek w postaci zmiany planu, należy traktować jako zmianę planu wymagającą przeprowadzenia procedury planistycznej, o której mowa w art. 27 ustawy o p.z.p., zgodnie z którym zmiana planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Brak takiej procedury prowadzić musi do stwierdzenia nieważności podjętej uchwały na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p. (tak w: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 17 grudnia 2010 r., w sprawie sygn. akt II SA/Kr 775/10). Należy bowiem pamiętać, iż wejście planu w życie w brzmieniu opublikowanym w organie promulgacyjnym, wywołuje określone skutki prawne (wiąże adresatów) i już z tego względu nie może podlegać zmianie bez zachowania trybu określonego przepisami ustawy. Gdyby założyć, że jest inaczej i dopuścić możliwość prostowania obowiązującego planu, bez zachowania ustawowej procedury jego zmiany, to wówczas niweczona mogłaby być zasada stabilności i pewności prawa.

Ponadto należy wskazać, iż zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 1 ustawy z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461): „*1. Błędy w ogłoszonym tekście aktu prawnego prostuje się w formie obwieszczenia. Sprostowanie nie może prowadzić do merytorycznej zmiany tekstu aktu prawnego.*”. Przywołany przepis stanowi zatem podstawę sprostowania błędów w ogłoszonym tekście aktu prawnego. Sprostowanie błędu ogłasza się w tym samym dzienniku urzędowym, w którym ogłoszono prostowany akt (*vide* art. 17 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych). To zaś, że uchwała w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktem normatywnym, do której mają zastosowanie przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, wynika wprost z art. 13 pkt 2 tej ustawy [„*W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się: (...) 2) akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy;*”].

Niemniej jednak kluczowym w sprawie jest przepis art. 17 ust. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, mający zastosowanie w przedmiotowej sprawie, z którego wynika, że: „**Organy wydające dzienniki urzędowe inne niż wymienione w ust. 3 prostują błędy w tekstach aktów prawnych ogłoszonych w tych dziennikach.**”. Akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące wchodzą w życie po ich ogłoszeniu w dzienniku urzędowym. Akty prawa miejscowego, takie jak uchwała rady gminy w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, są ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym, który wydaje wojewoda. Podstawą do ogłoszenia jest oryginał aktu normatywnego przedstawiony z wnioskiem o ogłoszenie w dzienniku urzędowym, który organ wydający dziennik kieruje

do ogłoszenia (*vide* art. 15 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych). Błędy w ogłoszonym tekście aktu prawa miejscowego prostuje wojewoda w formie obwieszczenia, które ogłasza się w dzienniku urzędowym, w którym ogłoszono prostowany akt (*vide* art. 17 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych). **Żaden przepis powszechnie obowiązującego prawa nie przyznaje organowi stanowiącemu gminy uprawnienia do sprostowania oczywistych omyłek pisarskich w tekstach uchwalanych uchwał, gdyż jest to kompetencja wojewody.**

Podzielić należy też pogląd, iż instytucja sprostowania błędu, gdy przedmiotem uchwały jest akt prawa miejscowego publikowany w stosownym organie promulgacyjnym, musi mieć charakter wyjątkowy i dotyczyć może jedynie szczególnie uzasadnionych przypadków. Kluczowym jest fakt, iż **ma ona zastosowanie jedynie do błędów, polegających na różnicy między tekstem przekazanym do publikacji, a tekstem ogłoszonym, a nie zaś o błędy istniejące w tekście aktu prawnego przekazanego do publikacji** (tak też wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z: 23 lutego 2012 r., II OSK 129/12 oraz z 4 sierpnia 2011 r., II OSK 880/11, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Kwestia prawidłowego rozróżnienia zmiany treści normatywnej prawa miejscowego od wyłącznie sprostowania popełnionego błędu, ma istotne znaczenie zwłaszcza gdy tryb uchwalania określonych przepisów jest regulowany w sposób szczególny. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego tryb określa ustawa o p.z.p. (art. 14 – 20), przy czym wskazuje się wprost, iż zmiany planu wymagają zachowania procedury przewidywanej przy uchwalaniu planu (art. 27 ustawy o p.z.p.).

W kontekście powyższych naruszeń organ nadzoru wskazuje, że zgodnie z wymogiem art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p., istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego (opcjonalnie jego zmiany), oraz istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. W przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia, w sposób istotny, zarówno trybu sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (nazwanego *sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej*), jak i naruszenia właściwości organów co oznacza konieczność stwierdzenia nieważności uchwały.

Istotność naruszenia trybu sporządzania zmiany planu miejscowego (nazwanego w tym przypadku *sprostowaniem oczywistej omyłki pisarskiej*), należy przy tym kwalifikować, jako bezwzględny wymóg spełnienia dyspozycji **art. 27** ustawy o p.z.p., w zakresie konieczności podjęcia stosownej uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wykonania czynności, o których mowa w art. 17 ustawy o p.z.p.

Z kolei naruszenie właściwości organów związane jest faktem, iż to wojewoda, jako organ wydający dziennik urzędowy prostuje błędy w tekście aktu prawnego ogłoszonego w tym dzienniku. Ponadto takie sprostowanie odbywa się w drodze obwieszczenia.

Organ nadzoru wskazuje, że naruszenia nieistotne to naruszenia drobne, mało znaczące, niedotyczące istoty zagadnienia. Za nieistotne naruszenie należy uznać takie, które jest mniej doniosłe w porównaniu z innymi przypadkami wadliwości, jak nieścisłość prawna czy też błąd, który nie ma wpływu na istotną treść aktu (wyrok WSA w Szczecinie z 13 kwietnia 2006 r., sygn. akt II SA/Sz 1174/05, LEX nr 296073). Ustalenia, o których mowa w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym, mają istotny wpływ na przyjęte rozwiązania przestrzenne, które byłyby inne gdyby zastosowano obowiązujące przepisy, o których mowa w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym.

W odniesieniu do podstaw stwierdzenia nieważności aktów organu samorządowego przyjmuje się, że już z samego brzmienia art. 91 ust. 1 w związku z art. 91 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym wynika, iż tylko istotne naruszenie prawa stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały (aktu) organu gminy. Za „istotne” naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być akceptowane w demokratycznym państwie prawnym. Zalicza się do nich między innymi naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także przepisów regulujących procedury podejmowania uchwał (por. M. Stahl, Z. Kmiecik: w Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny, Samorząd Terytorialny 2001, z. 1-2, str. 101-102).

Na powyższe wskazuje również stanowisko judykatury, w tym m.in. wyrażone w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 października 2017 r. sygn. akt IV SA/Wa 837/17, w którym Sąd stwierdził: *„Za istotne naruszenie prawa uznaje się bowiem uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały. Do takich uchybień należą między innymi: naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło.”*

Wobec ogólnie wyznaczonych wskazanymi przepisami ram prawnych i podstaw stwierdzania nieważności aktów organów jednostek samorządu terytorialnego, wykładnia poszczególnych pojęć użytych w treści tych przepisów dokonywana jest w orzecznictwie sądów administracyjnych, przy uwzględnianiu poglądów doktryny.

Wskazana regulacja, określając kategorie wad (istotne naruszenie prawa, nieistotne naruszenie prawa), wyznacza podstawy do stwierdzenia nieważności uchwały. Za nieistotne naruszenia prawa uznaje się naruszenia drobne, niedotyczące istoty zagadnienia, a zatem będą to takie naruszenia prawa jak błąd lub nieścisłość prawna niemająca wpływu na materialną treść uchwały. **Natomiast do kategorii istotnych naruszeń należy zaliczyć naruszenia znaczące, wpływające na treść uchwały, dotyczące meritum sprawy jak np. naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, przepisów podstawy prawnej podejmowanych uchwał, przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.**

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z 16 września 2008 r., w sprawie sygn. akt SK 76/06 (publ. OTK-A 2008/7/121, Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1053), wydanego na tle kontroli konstytucyjnej dotyczącej art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wyjaśnił, że: *„Działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności, zgodnie z art. 171 ust. 1 Konstytucji RP. Sprawowanie nadzoru ustrojodawca powierzył Prezesowi Rady Ministrów, wojewodom i regionalnym izmom obrachunkowym (art. 171 ust. 2 Konstytucji RP). Nadzór nad działalnością samorządu sprawowany jest według kryterium legalności.”.*

Z powyższego wynika, że Konstytucja RP poddaje nadzorowi całą działalność samorządu terytorialnego wyłącznie z punktu widzenia legalności. Oznacza to, że organ nadzoru może badać działalność jednostki samorządu tylko co do jej zgodności z prawem powszechnie obowiązującym. Organy nadzoru mogą zatem wkraczać w działalność samorządu tylko wówczas, gdy zostanie naruszone prawo, nie są zaś upoważnione do oceny celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez samorząd (Komentarz do Konstytucji RP, Małgorzata Masternak - Kubiak). Zgodnie z zasadą praworządności, wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej **mają obowiązek działania na podstawie i w granicach prawa**. Zobowiązanie organu do działania w granicach prawa oznacza w szczególności, że organ władzy publicznej powinien przestrzegać wszelkich norm związanych z kompetencjami tego organu, przy czym nie chodzi tu tylko o prawo materialne i ustrojowe, lecz także o normy procesowe (tak: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 22 września 2006 r. w sprawie sygn. akt U 4/06, publ. Legalis numer 79197).

Z punktu widzenia wszelkich regulacji procesowych istotne jest także, że z zasady legalizmu wynika obowiązek rzetelnego wykonywania przez organy władzy publicznej powierzonych im zadań (tak: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 czerwca 2002 r., w sprawie sygn. akt P 13/01, publ. Legalis numer 54429), przy czym w wyroku tym Trybunał stwierdził również, że zasada ta oznacza, że *„na organy władzy publicznej nałożony jest obowiązek działania na podstawie oraz w granicach prawa (art. 7 Konstytucji). Ich działania, podstawa i granice tych działań powinny być*

ściśle wyznaczone przez prawo. Niedopuszczalne jest zatem działanie bez podstawy prawnej - wykraczające poza te granice (por. np. wyrok TK z 14 czerwca 2000 r., P 3/00, OTK ZU nr 5/2000, poz. 138).”.

W kontekście powyższych rozważań wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie Rada Gminy Żabia Wola nie posiadała podstaw prawnych do pojęcia uchwały w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej, zaś z treści samej uchwały wynika, iż uchwała ta stanowi zmianę planu miejscowego, o której mowa w art. 27 ustawy o p.z.p., przy czym, została ona podjęta z całkowitym naruszeniem trybu określonego przez ustawodawcę w ramach przepisów art. 14 – art. 20 ustawy o p.z.p.

Wziąwszy wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, organ nadzoru stwierdza nieważność uchwały Nr 140/XXIII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z 15 grudnia 2025 r. „*w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale Nr 74/XVII/2025 Rady Gminy Żabia Wola z dnia 31 lipca 2025 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żabia Wola obejmującego fragment miejscowości Żelechów (obszar 1D-2-IIb)*”, co na mocy art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym skutkuje wstrzymaniem jej wykonania, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia.

Gminie, w świetle art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/